

Ambassador's Lecture | Ware Ieren vind je in de Irish pub

Woensdag stond de laatste ambassadeur van de Ambassador's Lecture Series 2010-2011 op het programma. Hekkensluiter was Tom Hanney, Iers ambassadeur in België. Hij sprak over de hippe, maar hekele onderwerpen cultuur en identiteit. Iers zijn, betekent dat meer dan het drinken van die occasionele Guinness?

LUCAS DE JONG |

Bespiegelingen over cultuur en identiteit verzanden dikwijls in oeverloos gefilosofeer. Zo niet bij Hanney, die ingenieur van opleiding is en een directe aanpak preferiert: "Ik kan cultuur niet precies definiëren, maar ik herken het wel wanneer ik het zie." Om ons de Ierse cultuur te tonen, tapt hij uit het vat van het verleden.

"De Ieren noemen hun land zelf wel eens spottend MOPE, wat staat voor *most oppressed people ever*," aldus de ambassadeur. Vanaf de tiende eeuw is de geschiedenis van het land inderdaad voornamelijk grauw. Een reeks van invasies, gefaalde opstanden, wrede onderdrukking, armoede en oorlog vallen het land ten deel.

"Zo valt Brits militair en staatsman Oliver Cromwell in de eerste helft van de zeventiende eeuw Ierland binnen. Hij verbiedt de Ieren om op bepaalde plaatsen in hun land te wonen, en geeft die lapen grond aan immigranten om er plantages te beginnen. Dat gebeurt voornamelijk in Ulster, de provincie van Ierland die vandaag voor twee derde uit Noord-Ierland bestaat," vertelt Hanney.

"Later, in 1690, verslaat de protestantse koning Willem III van Oranje de katholiek Jacobus II van Engeland, een gebeurtenis die sommige protestanten in Noord-Ierland tot op de dag van vandaag jaarlijks herdenken met hun oranjemarsen. De overwinning luidt een

"Most oppressed people ever"

onderdrukking van het katholicisme in tot in het begin van de negentiende eeuw. Willem III zet tegelijk het immigratiebeleid van Cromwell door en geeft Schotse koningsgezinden plantages in het huidige Noord-Ierland. Zo is er daar een stabiele gemeenschap van kolonisten kunnen ontstaan, want Ierland was zo'n 800 jaar lang eigenlijk een Britse kolonie," vervolgt de ambassadeur.

JALOERS

Vandaag de dag is het onderscheid tussen immigranten en autochtonen, protestantse koningsgezinden en katholieke republikeinen niet meer te maken. "Als je vandaag aan

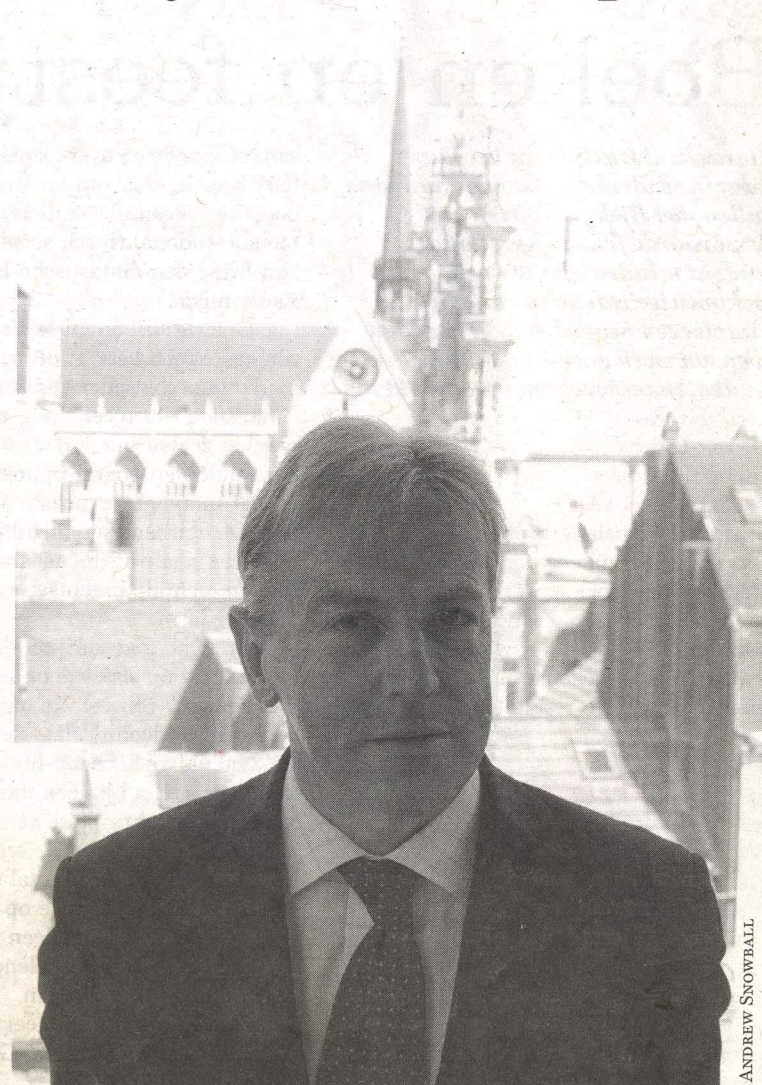
een Ier vraagt wat hij is, kan het zijn dat hij Brit zegt, omdat hij gelooft dat de kroon onafhankelijkheid garandeert. Tegelijk ontkent hij daarmee niet dat hij Iers is," aldus Hanney.

Wat de huidige identiteit dan wel is, wordt niet bepaald door taal. Ondanks het feit dat het Iers-Gaelisch de eerste officiële taal van het land is, spreken nog maar weinig mensen het. "Wat dat betreft zijn wij jaloers op de taalregeling in Vlaanderen," merkt Hanney op. Anderszijds

heeft de wisselwerking tussen Iers en Engels een grote impact gehad op de winst van maar liefst vier Nobelprijzen voor de Literatuur.

"Muzikale en literaire interesse zijn een belangrijk deel van onze identiteit. Een Ier heeft ook veel internationale banden. Veel landen hebben een Ierse etnische gemeenschap."

"Enerzijds komt dat omdat creatievelingen onder het orthodox katholicisme van weleer gecensureerd werden, waarop ze naar het buitenland trokken. Anderzijds voelen we ons goed thuis in het buitenland, in tegenstelling tot de Belg, die een steen in zijn maag heeft."

ANDREW SNOWBALL

Iers ambassadeur Tom Hanney: "Ierland was zo'n 800 jaar lang eigenlijk een Britse kolonie."